

*Siuntiolaisen Aleksis Kiven koulun 9-luokkalaisten juhlistivat Aleksis Kiven syntymäpäivää. Performanssin yhteistyökumppanina toimi Pro Fajunkars –säätio.
Kuva: Mari Sarviaho / Aleksis Kiven koulu.*

KAKKUA JA KUOHUJUOMAA– Pikaopas kasvattajalle

1. Mitä ja miksi?

2. Miten?

3. Innostuitko?

1. Mitä ja miksi?

Juhlitaan joukolla paikallisia sankareita! Tässä mallissa luodaan performanssi oman paikkakunnan merkkihenkilön kunniaksi. Juhlinnasta pääsee ryhmän lisäksi osalliseksi myös koko ympäröivä yhteisö.

Kakkua ja kuohujuomaa tuo lähiseudun kulttuuriperintöä esiin henkilöhistorian ja performanssitaiteen kautta. Tarkastelukulmaksi voi valita kiehtovan henkilön, jolla on siteitä ryhmän omaan, päivittäiseen elinympäristöön. Näin paikka, henkilö ja tapahtumallisuus kietoutuvat yhteen ja tuovat paketin niin ryhmän kuin ympäröivän yhteisönkin tietoisuuteen.

Syksyllä 2014 siuntiolaisen peruskoulun ysit päättivät juhlia Aleksis Kiven syntymäpäivää ja tuoda lähiseutunsa kulttuuriperintöä esiin. Valtakunnalliseen Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailuun löytyi aihe kirjaimellisesti ihan nurkan takaa – Kiven kirjailijavuosien kodista. Voit lukea lisää osoitteesta nurkantakana.fi/kakkua-ja-kuohujuomaa/.

Mallin avulla voi luoda monialaisen oppimiskokonaisuuden, jonka voi helposti muokata juuri omaan kouluun sopivaksi. Synttär juhlien järjestämiseen sopivat usean eri oppiaineen sisällöt ja taidot – vain mielikuvitus on rajana. Synttärarit voidaan toteuttaa joko oppitunnin tai

kahden mittaisen työnä tai vaihtoehtoisesti laajentaa juhlat hyvinkin suureksi projektiksi (ja tuoda juhliin mukaan suunnittelijoiden ja toteuttajien lisäksi koko koulu ja lähiympäristö).

Vuoden 2016 perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet ottaa kantaa aiheeseen sekä yleisesti laaja-alaisen osaamisen, sekä esimerkiksi kuvataiteen ja maantiedon oppiaineiden kautta.

2. Miten?

JUHLAN SUUNNITTELU & TYÖNJAKO

Kolme viikkoa ennen juhlia ryhmä käytti yhden kaksoistunnin performanssin ideointiin ja suunnitteluun sekä töiden jakamiseen.

DOKUMENTOINTI

Neljän oppilaan tiimi hoiti dokumentoinnin seuraten niin juhlavalmisteluja, performanssia kuin pääjuhlaakin. Koululta saatiin käyttöön kaksi kameraa sekä videokamera.

TARJOILUN SUUNNITTELU

Kaksi viikkoa ennen juhlia Siuntiossa järjestettiin kakunsuunnittelukilpailu, johon jokainen oppilas osallistui omalla ehdotuksellaan. Äänestyksen voittajaksi selviytyi kirjan muotoinen suklaatäytekakku. Kakkukilpailuun käytettiin yksi kuvistunti.

REKVISIITAN ASKARTELU

Viikkoa ennen juhlia valmisteltiin rekvisiitta. Luonnollisen kokoisen Pahvi-Aleksiksen mallina toimi eräs oppilaista. Hahmon ääri viivat maalattiin suurelle pahville, minkä jälkeen lisättiin vaatetus ja kasvopiirteet. Ajanmukaista asua luodessaan oppilaat tutkivat myös pukuhistoriaa. Pahvikuvan toteutukseen kului aikaa neljä tuntia.

OHJELMANUMEROIDEN VALMISTELU JA TARVIKEHANKINNAT

Juhlia edeltävällä viikolla esiintyjät valmistelivat ja harjoittelivat esitykset omalla ajallaan. Myös tarjoiluun vaadittavat aineet hankittiin oppilaiden toimesta kouluajan ulkopuolella. Osa aineista saatiin kotitalousopettajalta.

LEIVONTA JA TARJOILUT

Juhlia edeltävänä päivänä ryhdyttiin leivontaan kouluajan ulkopuolella, käyttöön järjestyneessä kotitalousluokassa. Kakkuja valmistui kaksi, toinen koulun performanssia ja toinen Fanjunkarsin juhlia varten. Juomat oli hankittu pari päivää aikaisemmin.

JUHLAPAIKAN VALMISTELU

Pöytäliinat, koristeiden asettelu, kattaus... Fanjunkarsissa oli paljon tehtävää juhlaa edeltävänä päivänä. Etukäteen laitettiin lämmitys päälle ja varmistettiin, että paikalle tulee myös lämmintä vettä ja sähköä.

JUHLAPÄIVÄ! (JA SIIVOUS)

Koulun performanssi ajoitettiin Aleksis Kiven päivän ruokailuun, jolloin läsnä oli paljon opettajia ja oppilaita. Ruokailun jälkeen lähdettiin kunniasaattueessa kohti Fanjunkarsin torppaa. Juhlat kestivät parisen tuntia,

minkä jälkeen oppilaat pääsivät viikonloppua viettämään. Hilikka ja Mari jäivät vielä paikalle ja siivosivat juhlapaikan.

3. Innostuitko?

Suuntaa osoitteeseen nurkantakana.fi/kakkua-ja-kuohujuomaa/ . Sivulta löydät vinkkejä sekä yksityiskohtaisen kuvauksen siitä, kuinka Aleksis Kiven koulun performanssi sujui. Kannattaa myös kurkata, mitä muuta nurkan takana piilee, sillä kulttuuriympäristökasvatus taipuu monenlaiseen hauskaan muotoon!

Kakkua ja kuohujuomaa –malli on osa Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry:n ja Maaseudun Sivistysliiton yhdessä julkaisemaa Nurkantakana.fi -aineistoa.

Nurkantakana.fi tarjoaa kasvattajalle kattauksen kekseliäitä ja OPS:n mukaisia kulttuuriympäristökasvatuksen toimintamalleja jotka soveltuvat monen oppiaineen käyttöön. Ympäri Suomen kerätyissä 10 esimerkissä toimitaan omassa lähiympäristössä 6-15 -vuotiaiden kanssa. Mallit kehittävät ympäristösuhdetta ja kulttuurista lukutaitoa.

Nurkantakana.fi kuuluu MSL:n tuottamaan Paikan tuntu –hankekokonaisuuteen, jota on tukenut mm. Koneen Säätiö.

2016